

К О Н С П Е К Т

ЗА ЗАЧИСЛЯВАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ ПО СПЕЦИАЛНОСТТА «ОБЩА И КЛИНИЧНА ПАТОЛОГИЯ»

ОБЩА ПАТОЛОГИЯ

1. Клетъчни увреждания – видове, причини и механизми.
2. Обратими клетъчни увреждания. Видове.
3. Абнормни натрупвания на вещества в клетката – видове, причини.
4. Абнормно натрупване на липиди в клетките – мастна дегенерация. Обезитас. Отлагане на холестерол. Липидози.
5. Видове пигментни отлагания в клетките. Отлагане на хемоглобиногенни пигменти. Жлъчни пигменти. Видове жълтеница. Отлагане на нехемоглобиногенни /автохонни/ пигменти.
6. Промени в количеството на отделните компоненти на съединително-тъканния матрикс – фиброза, еластофиброза, мукоидна дегенерация. Абнормни отлагания в междуклетъчния матрикс – видове. Образуване на фибриноид и хиалин.
7. Амилоидоза.
8. Отлагане на калциеви соли и урати в междуклетъчния матрикс.
9. Некроза. Причини и видове. Изход от некрозата. Апоптоза.
10. Хиперемия – артериална, венозна. Обща и местна венозна хиперемия.
11. Ишемия – причини, тъканни увреждания.
12. Хеморагия – видове кръвоизливи.
13. Тромбоза – патогенеза, морфология на тромбите, най-честа локализация на тромбозата, изход от тромбозата.
14. Дисеминирана интраваскуларна коагулация.
15. Емболия – видове емболии според вида на пренасяния материал, пътища на емболиите, последици.
16. Инфаркт – морфогенеза, видове инфаркти. Изход.
17. Отоци – видове, патогенеза, морфология на отоците, последици. Дехидратация.
18. Шок. Видове, патогенеза, морфологични прояви.
19. Възпаление. Определение. Същност. Етиология и патогенеза. Основни признаци. Наименования.
20. Клетъчни промени при възпалението. Роля на медиаторите.
21. Промени на тъканно ниво при възпалението: алтерация, ексудация, пролиферация. Морфологична характеристика. Остро и хронично възпаление.
22. Ексудативно възпаление.
23. Хронично възпаление – клетъчен отговор и клетъчни взаимоотношения. Форми на хроничното възпаление.
24. Определение и характеристика на имунния отговор.
25. Типове реакции на свръхчувствителност.
26. Имунодефицитни синдроми – първични и вторични. Видове усложнения.
27. Трансплантация. Същност. Реакция на отхвърлянето на трансплантанта.
28. Компесаторно-възстановителни процеси. Регенерация, регулация на регенераторните процеси. Регенерация на различни тъкани. Зарастване на рани и костни счупвания.
29. Приспособителни реакции. Хипертрофия. Хиперплазия, метаплазия. Причини, видове.
30. Приспособителни реакции. Метаплазия - видове.
31. Етиология на туморите. Преканцерози / дисплазия./
32. Обща характеристика на туморния растеж. Анаплазия. Клетъчен атипизъм. Метастазиране.

33. Строеж на туморите. Микроскопски и макроскопски вид. Доброкачествени и злокачествени тумори.
34. Класификация и наименования на туморите. Роля на имуноморфологичната диагностика при определяне на хистогенезата им.
35. Доброкачествени тумори от мезенхимен произход. Морфологична характеристика.
36. Злокачествени тумори от мезенхимен произход. Морфологична характеристика.
37. Доброкачествени тумори от епителен произход. Морфологична характеристика.
38. Злокачествени тумори от епителен произход. Морфологична характеристика.
39. Тумори от меланинообразуващи клетки.
40. Тумори на централната и периферната нервна система.
41. Тумори на кръвоносните и лимфните съдове. Доброкачествени и злокачествени.

КЛИНИЧНА ПАТОЛОГИЯ

42. Заболявания на ендокарда и сърдечните клапи. Ревматизъм.
43. Перикардити.
44. Системни заболявания на съединителната тъкан. Лупус еритематодес. Ревматоиден артрит.
45. Атеросклероза – етиология и морфогенеза. Стадии. Атеросклероза на аортата, мозъчни, мезентериални и бъбречни артерии и артериите на долните крайници. Усложнения.
46. Ишемична болест на сърцето. Етиология. Миокарден инфаркт.
47. Системна артериална хипертония.
48. Неревматични ендокардити и перикардити.
49. Кардиомиопатии – видове.
50. Остри възпалителни заболявания на белия дроб. Пневмонии – видове. Морфологични особености според причинителя.
51. Бронхит, бронхиектазии.
52. Хронична пневмония. Пневмосклероза. Ателектаза.
53. Хронична обструктивна белодробна болест. Видове. Усложнения.
54. Алергични заболявания на белия дроб.
55. Доброкачествени и злокачествени тумори на бронхите и белите дробове.
56. Анемия – видове.
57. Тромбоцитопении.
58. Агранулоцитоза. Панмиелофтиза.
59. Остри левкози.
60. Хронични левкози. Миелофиброза. Меломна болест.
61. Лимфаденити. Специфични лимфаденити според етиологията.
62. Болест на Ходжкин.
63. Неходжкинови лимфоми.
64. Остър и хроничен стоматит. Тумори на меките тъкани в устната кухина.
65. Езофагит. Дивертикули на хранопровода. Варици. Ахалазия.
66. Гастрит. Видове.
67. Язва на стомаха и дванадесетопръстника.
68. Ентерити. Видове.
69. Възпалителни заболявания на червата / болест на Крон и улцерозен колит /. Диагноза и диференциална диагноза.
70. Апендицит. Тумори на апендикса.
71. Тумори на червата.
72. Остър и хроничен вирусен хепатит. Алкохолен, токсичен и медикаментозни хепатити.
73. Чернодробна цироза – обща морфологична характеристика. Класификация.
74. Билиарна цироза – вторична и първична. Дисметаболически цирози. Болест на Киари.

75. Първични и метастатични тумори в черния дроб. Рак на жлъчния мехур и жлъчните пътища.
76. Холецистит и холангит, жлъчнокаменна болест.
77. Панкреатит – остър и хроничен. Тумори на панкреаса.
78. Глумерулонефрити. Видове. Роля на пункционната биопсия в диагностиката на бъбречните заболявания.
79. Нефритен и нефрозен синдром.
80. Тубулопатии, интерстициален нефрит, остра бъбречна недостатъчност.и хронична бъбречна недостатъчност.
81. Тумори на бъбреците, бъбречното легенче и уретерите.
82. Хипертрофия и рак на простатната жлеза.
83. Възпалителни и туморни заболявания на тестиса и епидидима.
84. Жлезна хиперплазия на маточната лигавица. Ендометрит.
85. Доброкачествени тумори и злокачествени тумори на матката.
86. Рак на шийката на матката. Преканцерози и дисплазии. CIN. Роля на ранната морфологична диагностика /цитологична и хистологична/.
87. Аднексит. Тумори на яйчниците.
88. Фиброкистични промени, фиброаденом на гърдата.Гинекомастия.
89. Доброкачествени и злокачествени заболявания на гърдата.Класификация.
90. Токсикози на бременността.
91. Трофобластна болест. Хориокарцином.
92. Заболявания на новороденото.
93. Възпалителни заболявания на нервната система. Енцефалити, менингити.
94. Струма. Тиреотоксикоза. Тиреоидити. Хипотиреоза.
95. Тумори на щитовидната жлеза.
96. Захарен диабет. Усложнения.
97. Болести на хипофизната жлеза.
98. Хиперфункция на надбъбречната кора. Тумори на надбъбречната жлеза.
99. Остра и хронична надбъбречна недостатъчност.
100. Болест на парашитовидните жлези.
101. Дистрофични и възпалителни заболявания на костите. Туморни заболявания на костите.
102. Възпалителни и дегенеративни заболявания на ставите. Тумори.
103. Стафилококови инфекции, салмонелози.
104. Контактни инфекции – антракс, тетанус, чума, хеморагични трески.
105. Коремен тиф.
106. Сепсис.
107. СПИН.
108. Сифилис.
109. Микотични инфекции.

**НАЧАЛНИК ОТДЕЛЕНИЕ ПО ОБЩА И
КЛИНИЧНА
ПАТОЛОГИЯ:.....**

/ д-р Ив. Терзиев /

ЛИТЕРАТУРА

1. **Обща и специална патологична анатомия – ред. Ив.Вълков. София, медицина и физкултура, 1993 г.**
2. **Цитологична диагностика – ред. Ив.Вълков, София, Медицина и физк., 1989 г.**
3. **Обща патология, ред. Г.Велев, изд. “Знание”**
4. **Учебник по Клинична патология, ред. Г.Велев, Ив.Михайлов изд. “Знание”**
5. **Pathologic basis of disease, Robbins**
6. **Rosai and Ackerman’s Surgical Pathology.**